

INDRE FOSEN KOMMUNE

7100 RISSA

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 17/56106-58

08.02.2021

Ark.: 326.12 BS

Vedtak i navnesak 2020/441 - Krinsvatnet mfl. i Indre Fosen kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Indre Fosen kommune:

- **Krinsvatnet** (vann)
- **Krinsliheia** (høyde)
- **Krinselva** (elv)
- **Krinsfossen** (foss)
- **Krinslia** (li)
- **Krinsluna** (lon)
- **Møssmørtjønna** (tjern)
- **Lakrillan** (område i utmark)
- **Lakrilltjønna** (to tjern)
- **Frengsvatnet** (hovednavn) – **Frengssetervatnet** (undernavn) (tjern)
- **Fremmertjønna**

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Statens vegvesen har vedtatt *Krinsvassbrua* i 2006. Det er i samsvar med vedtaket.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Språkrådet i samband med adressering i Indre Fosen kommune. Bakgrunnen var at navna enten hadde flere skrivemåter i sentralt stedsnavnregister (SSR), eller at navna i SSR/på Norgeskart ikke samsvarer med lokal bruk. Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivningsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd. I *utfyllende reglar om skriving av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om normering av stedsnavn.

I tillegg må det tas hensyn til lokale ønsker, normeringspraksisen i området, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før.

■ www.kartverket.no

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte saken til høring i Indre Fosen kommune i brev datert 22.10.2020. Kommunen kunngjorde saken i lokalavisa og på nettsida. I tillegg ble navnekomiteen i Rissa og eiere og festere til eiendommene som ligger nær de berørte stedsnavna tilskrevet direkte. Det kom innspill fra Stjørna Heimbygdslag, navnekomiteen i Rissa samt en rekke enkeltpersoner. Kommunen sendte høringsuttalelsen til Språkrådet i brev datert 4.1.2021, med dokumentasjon på to av navna vedlagt. Språkrådet har sendt sin tilråding til Kartverket den 2.2.2021 (vedlagt).

Krinsvatnet, Krinsliheia, Krinselva, Krinsfossen, Krinslia, Krinsluna

Det har kommet sju innspill til disse navna. Samtlige ønsker skrivemåten *Krinsvatnet*. Johan Rein i navnekomiteen i Rissa påpeker at *Krinsvatnet* er i samsvar med uttalen i dag. Robert Bjørkvik og Kari Rødsjøsæter nevner andre navn med samme forledd, og ønsker skrivemåten *Krins-* også for disse.

Språkrådet skriver i sin tilråding at bakgrunnen for førsteleddet kan være *krins* eller *kring*, som begge betyr 'rund(ing)'. Uansett opprinnelsen er det ingen *g* i uttalen i dag, og dermed bør skrivemåten være *Krins-*. Samme skrivemåte må velges for øvrige navn med samme førsteledd.

Kartverket er enig i Språkrådet vurdering, og vedtar **Krins-** som førsteledd for samtlige navn.

Det kom ikke inn informasjon om bruken av *Krinsluna* eller *Lona* i saken. Språkrådet tilrådte derfor å bruke den normerte skrivemåten *lon*. Ordet betyr 'høl, stille sted i vassdrag'.

Hovedregelen er at en velger rettskrivingsformen for kjente ord, men de utfyllende skrivereglene åpner for å velge en dialektform. Den bør da brukes konsekvent.

Skrivemåten *lun* brukes i *Lunlia* og *Lunholet* nær hølen, og er allerede vedtatt i to navn i kommunen, *Blankluna* og *Langsluna*. Kartverket tok derfor kontakt med lokalkjente for å få avklart uttalen. Eilif Rødsjø, tidligere grunneier ved hølen og aktiv i Stjørna heimbygdslag, bekrefter at *Krinsluna* er lokal uttale. Kartverket vedtar **Krinsluna** i samsvar med lokal uttale.

Møssmørtjønna - Møssmørvatnet

Fem innspill omtaler dette navnet. Det er enighet om at *Møssmørvatnet* er ukjent og at bare *Møssmørtjønna* brukes lokal. Knut Sollie dokumenterer at Peter Kimo (født 1913) bruker *Møssmørtjønna* og Ole Anders Brandhaug opplyser at *Møssmørtjønna* er brukt i gamle gårdspapirer.

Språkrådet peker på at *Møssmørvatnet* ser ut til å være en skriftlig konstruksjon, og tilrår skrivemåten *Møssmørtjønna* i samsvar med lokal uttale.

Kartverket vedtar skrivemåten **Møssmørtjønna** for tjønna øst for Fessdalsvatna.

Frengsvatnet - Frengsetervatnet

Her er de tre lokale uttalelsene mindre entydige. Stjørna Heimbygdslag skriver at *Frengsvatnet* brukes av folk fra Hasselvika og *Frengsetervatnet* av folk fra Frengen. De mener også at alder kan spille en rolle. Grunneier Didrik Frengen bruker *Frengsvatnet* lokalt og i daglig tale, men også *Frengsetervannet* til folk som er mindre lokalkjente. Johan Rein skriver at det er stor enighet om at *Frengsvatnet* er mest brukt og best.

Språkrådet skriver at opplysningene tyder på at begge navna er i bruk, men at *Frengsvatnet* er mest brukt lokalt og bør prioriteres på kart. *Frengsetervatnet* bør også registreres. Skrivemåten må være med dobbel *s*, først en binde-*s* (jf. Freng-s-vatnet) og så *seter*.

Kartverket er enig i Språkrådets vurderinger og vedtar **Frengsvatnet** som hovednavn og **Frengsetervatnet** som undernavn. Da vil *Frengsvatnet* vises på kart, men *Frengsetervatnet*

vil også være søkbart i Norgeskart. Dersom det er ønske om det, kan navna sidestilles, slik at begge kommer på kart.

Lakrillan, Lakrilltjønnen

Før har det stått *Lakviltjønnen* på kart. Da forslag til adressenavn kom på høring, påpekte eieren av hytta ved tjønnene at skrivemåten er feil, det skal være *r*. Johan Rein støtter grunneieren og ønsker *Lakrillan*. Denne skrivemåten er også brukt på en plan for hytteområdet fra 1973 som kommunen har lagt ved. Ifølge Stjørna Heimbygdslag brukes *Lakrillan* og *Lakrilltjønnen*. Entallsform er nevnt i innspillet, men på telefon opplyser sekretæren at tjønnene omtales i flertall. De ønsker flertallsformen *-tjønnen*.

Språkrådet har ingen gode forslag til tolkning, og da må skrivemåten følge uttalen. Det ser ut til å være enighet om at «*Lakrillan*» gjengir uttalen best. Språkrådet bemerker også at flertallsformen brukes, og at det er riktig å bruke *-tjønnen*, når det er den lokal uttalen. Det er i samsvar med hovedmønsteret *-ene* i bestemt form hunkjønn. Språkrådet tilrår skrivemåtene *Lakrillan* (området) og *Lakrilltjønnen*.

Kartverket er enig i at flertallsformene er i samsvar med lokal bruk. *Lakrilltjønnen* refererer tydelig til tjønnene. *Lakrillan* er brukt om området og kan muligens også referere til tjønnene. Det er uansett vanlig at navn på vatn og tjønner brukes for å betegne både selve vatna og området rundt.

Kartverket vedtar **Lakrilltjønnen** som navn på tjønnene og **Lakrillan** som navn på området.

Fremmertjønnna - Sørtjønnna

I tillegg til Stjørna heimbygdslag og Johan Rein for navnekomiteen i Rissa har ti privatpersoner kommet med innspill til navnet på den sørligste av Haugstjønnan. De aller fleste mener at tjønna heter *Fremmertjønnna*. Hytteeier Rita Vestfjell skriver at hun har lært navnet *Fremmertjønnna* av grunneier John Haugen, født ca. 1922. Kommunen legger også ved to skylddelingsforretninger der *Fremmertjønnna* er brukt. Johan Rein oppfatter det slik at *Sørtjønnna* også er i bruk, men ellers er det bare Jan Fr. Sagdahl som åpner for at tjønna kan ha et alternativt navn: «Vi bruker oftest *Fremmertjønnna* og vil foretrekke at den blir hetende det».

Språkrådet peker på at folk ser ut til å være lite kjent med navnet *Sørtjønnna*, og at *Fremmertjønnna* er rimelig for den fremste tjønna, altså nærmest bebyggelsen av de to Haugstjønnan. *Fremre* har uttalen *fremmer* i tradisjonell trøndersk, og i faste sammensetninger er denne skrivemåten enerådende. Språkrådet tilrår derfor skrivemåten *Fremmertjønnna*.

Kartverket er enig i Språkrådets vurderinger og vedtar navnet og skrivemåten *Fremmertjønnna*.

Andre korrigeringer: Bismar(dals)tjønnna, Blåfjellet, Lauvlikammen

I samband med navnesaken har det kommet opp en del andre innspill om stedsnavn som bør korrigeres eller flyttes.

I innspillet til *Møssmørtjønnna* gir Ole Anders Brandhaug opplysninger om ei tjønn nordvest for Daveheia som er registrert med to navn på kart: *Bismartjønnna* og *Møssmørtjønnna*. «Denne tjønna er lokalt kalt for "Bismerdalstjønnna". Dette navnet er også brukt i gamle gårdspapirer. Kan også begrunne dette navnet da Bismardalstjønnna ligger i Bismardalene.» [...] *Møssmørtjønnna* er feil navn på denne tjønna.»

For denne tjønna blir *Bismartjønnna* og *Bismardalstjønnna* satt som sidestilte, godkjente navneformer. Kartverket ber om tilbakemelding dersom *Bismartjønnna* bør vekk fra kart.

John Magnus Aas i Stjørna Heimbygdslag har spilt inn at *Blåfjellet* er rett navn på fjellet vest for Lakrillan. Dette navnet var brukt på økonomisk kart fra 1965 og er dermed godkjent skrivemåte. Bruken blir bekreftet av to lokalkjente. Blåheia er navn på ei anna hei i kommunen

(nord for Sundsbukta), men det er uklart hvordan formen denne formen har kommet inn her (fra Sjøkart og Norge 1:50 000).

Kartverket registrerer *Blåfjellet* for fjellet vest for Lakrillan (se kartskisse til slutt i brevet).

Koordinatene for *Lauvlikammen* og *Lauvliholet* er også flyttet slik at de ligger på riktig sted, etter anvisninger fra John Magnus Aas. Som navnet indikerer, refererer Lauvlikammen til toppen av en ås, og Lauvliholet er botnen nedafor (se kartskisse).

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene, f.eks. adressenavn og adressetilleggsnavn.

Når det er gjort vedtak om adressenavn skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Lars Mardal
fylkeskartsjef

Berit Sandnes
stedsnavnansvarlig

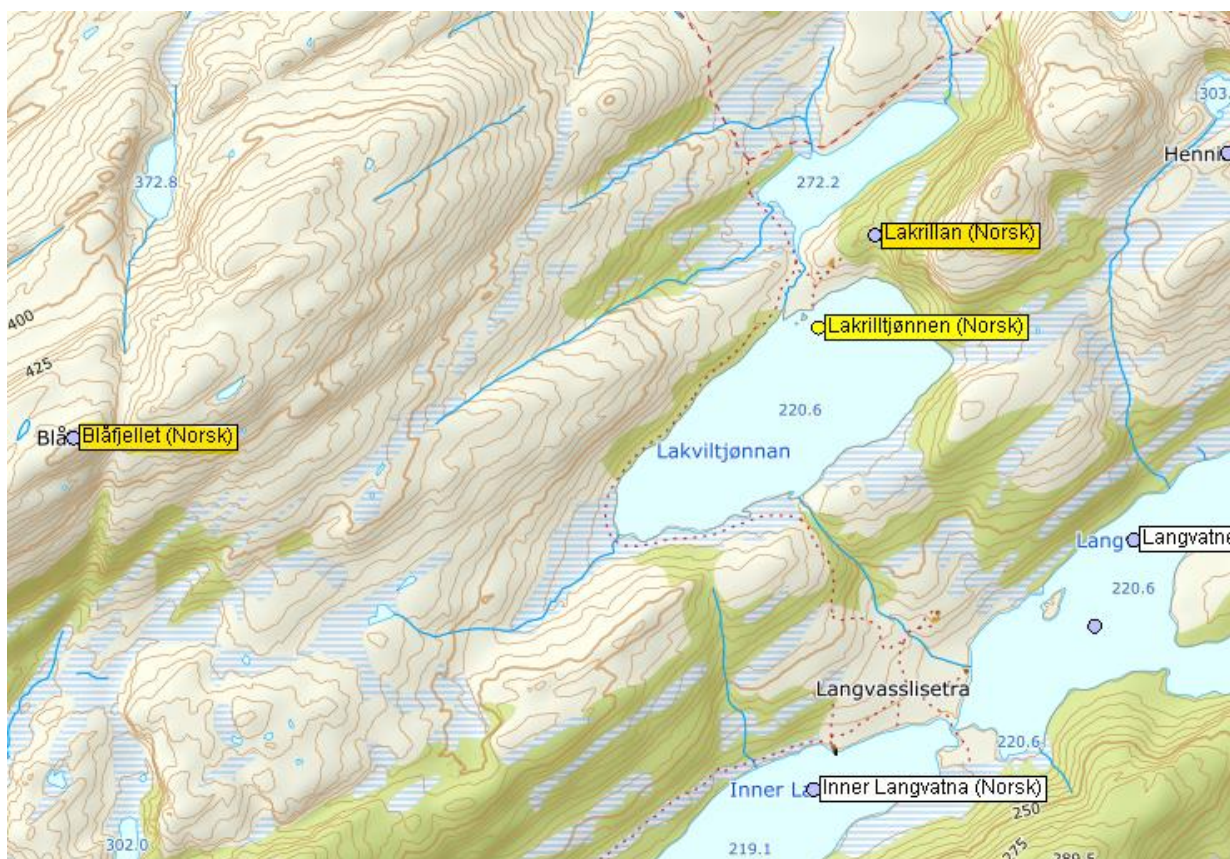
Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi SPRÅKRÅDET
Geir Løkken, INDRE FOSEN KOMMUNE
STATENS VEGVESEN REGION MIDT MOLDE KONTORSTED

Vedlegg: Tilråding fra Språkrådet

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Blåfjellet (endra fra Blåheia), Lakrillan og Lakrilltjønne



Lauvlikammen og Lauvliholet (navna er flytta)

